

مسعود سلطانی الوار

نویسنده مسئول: soltaniaivar@gmail.com

(تاریخ دریافت ۹۴/۸/۱۵؛ تاریخ پذیرش ۹۴/۱۰/۱۰)

چکیده:

توکسوپلاسموز یک بیماری انگلی مشترک بین انسان و حیوانات است که در سراسر جهان پراکنده می باشد بررسی های سرواپیدمیولوژی وجود پادتن توکسوپلاسم را در سرم خون حداقلین انگل تک یاخته قادر است کلیه حیوانات مهره دار خونگرم از جمله پرندگان و انسان را مبتلا سازد بارزترین علامت عفونت توکسوپلاسم گوندی در میزبانهای واسطه در گوسفند مشهود است و یکی از علل عمده سقط جنین، مرگهای زودرس جنینی، له شدگی ها، تولد نوزادهای نارس و مرده زایی در گوسفند می باشد که در نهایت ضررهای اقتصادی چشمگیر را در صنعت گوسفند داری به دنبال خواهد داشت از آنجایی که گوسفند به دلیل حساسیت کامل به توکسوپلاسموز شاخص معتبری برای نشان دادن عفونت توکسوپلاسمایی در هر ناحیه می باشد و با توجه به شرایط آب و هوایی خاص منطقه ایلام و در دسترس نبودن آمار دقیق و جامع لذا تصمیم به بررسی میزان شیوع توکسوپلاسموز در گوسفندان منطقه ایلام با روش الیزا در سال ۱۳۹۱ پرداخته شد تا شاید نتایج حاصل از آن نه تنها راه گشای پژوهشگران و محققان دیگر باشد بلکه هم از نظر اقتصادی و نهایتاً از نظر بهداشتی به ساکنین منطقه کمک شده باشد برای انجام این طرح نیاز به نمونه گیری از ۴۰۸ رأس گوسفند می باشد. جمعیت مورد استفاده در این مطالعه از گوسفندان کشتاری در کشتارگاه صنعتی شهرستان ایلام بود. روش کار بدین صورت است که در ابتدا به تمام گوسفندان کشتاری شماره گوش زده شد سپس به روش تصادفی ساده تعدادی از آنها انتخاب از دامهای مورد نظر طبق پرسشنامه اطلاعات لازم از جمله سن، جنس، سابقه سقط و ... گرفته شد. نمونه های خون از ورید و داج ۴۰۸ رأس گوسفند به ظاهر سالم (ک ه از نظر کلینیک ی هیچگونه علائم بیماری نداشته اند) از نژادهای ایرانی از دو جنس نر و ماده در سنین مختلف جمع آوری شد. تعی ین سن گوسفندان مورد مطالعه بر اساس رشد دندانها انجام شد خونگیری بوسیله لوله های خلاء دار مخصوص خونگیری انجام شد. این لوله ها فاقد هر گونه ماده ضد انعقادی می باشند. از هر رأس گوسفند حدود ۵ تا ۱۰ میلی لیتر خون گرفته شد و پس از پای ان کار نمونه ها بلافاصله با رعایت زنجیره سرمائی به آزمایشگاه انتقال داده شد. ابتدا تمام لوله های خون جهت جدا شدن سرم در ۱۵۰۰ دور بمدت ۵ دقیقه سانتریفوژ شد و سرمهای حاصل توسط پیپت پاستور به لوله های درب دار منتقل گردید جهت انجام آزمایش الیزا کیت تشخیصی الیزای توکسوپلاسم گوندای استفاده شد.

مقدمه

توکسوپلاسموز یک بیماری انگلی مشترک بین انسان و حیوانات است که در سراسر جهان پراکنده می باشد بررسی های سرواپیدمیولوژی وجود پادتن توکسوپلاسم را در سرم خون حداقل این انگل تک یاخته قادر است کلیه حیوانات مهره دار خونگرم از جمله پرندگان و انسان را مبتلا سازد بارزترین علامت عفونت توکسوپلاسم گوندی در میزبانهای واسطه در گوسفند مشهود است و یکی از علل عمده سقط جنین، مرگهای زودرس جنینی، له شدگی ها، تولد نوزادهای نارس و مرده زایی در گوسفند می باشد که در نهایت ضررهای اقتصادی چشمگیر را در صنعت گوسفند داری به دنبال خواهد داشت از آنجایی که گوسفند به دلیل حساسیت کامل به توکسوپلاسموز شاخص معتبری برای نشان دادن عفونت توکسوپلاسمایی در هر ناحیه می باشد و با توجه به شرایط آب و هوایی خاص منطقه ایلام و در دسترس نبودن آمار دقیق و جامع لذا تصمیم به بررسی میزان شیوع توکسوپلاسموز در گوسفندان منطقه ایلام با روش الیزا در سال ۱۳۹۱ پرداخته شد تا شاید نتایج حاصل از آن نه تنها راه گشای پژوهشگران و محققان دیگر باشد بلکه هم از نظر اقتصادی و نهایتاً از نظر بهداشتی به ساکنین منطقه کمک شده باشد.

مواد و روش کار

برای انجام این طرح نیاز به نمونه گیری از ۴۰۸ رأس گوسفند می باشد. جمعیت مورد استفاده در این مطالعه از گوسفندان کشتاری در کشتارگاه صنعتی شهرستان ایلام بود. روش کار بدین صورت است که در ابتدا به تمام گوسفندان کشتاری شماره گوش زده شد سپس به

روش تصادفی ساده تعدادی از آنها انتخاب از دامهای مورد نظر طبق پرسشنامه اطلاعات لازم از جمله سن، جنس، سابقه سقط و ... گرفته شد. نمونه های خون از ورید و داج ۴۰۸ رأس گوسفند به ظاهر سالم (ک ه از نظر کلینیک ی هیچگونه علائم بیماری نداشته اند) از نژادهای ایرانی از دو جنس نر و ماده در سنین مختلف جمع آوری شد. تعیین سن گوسفندان مورد مطالعه بر اساس رشد دندانها انجام شد خونگیری بوسیله لوله های خلاء دار مخصوص خونگیری انجام شد. این لوله ها فاقد هر گونه ماده ضد انعقادی می باشند. از هر رأس گوسفند حدود ۵ تا ۱۰ میلی لیتر خون گرفته شد و پس از پای ان کار نمونه ها بلافاصله با رعایت زنجیره سرمائی به آزمایشگاه انتقال داده شد. ابتدا تمام لوله های خون جهت جدا شدن سرم در ۱۵۰۰ دور بمدت ۵ دقیقه سانتریفوژ شد و سرمهای حاصل توسط پیپت پاستور به لوله های درب دار منتقل گردید جهت انجام

نتایج

بر اساس روش کار فوق، ۴۰۸ سرم از طریق تست الیزا مورد بررسی قرار گرفت

جدول شماره ۴- ۱: میزان آلودگی گوسفندان ماده کشتاری در کشتارگاه ایلام (۱۳۹۱)

گروه سنی (ماده)	تعداد کل	تعداد مثبت	درصد مثبت
زیر یکسال	۱۰۳	۳۶	۳۵/۲۴
۱-۲ سال	۷۸	۲۱	۲۶/۹۲
۳-۴ سال	۶۲	۲۰	۳۲/۲۵
بالا ۴ سال	۴۹	۱۷	۳۴/۶۹
جمع کل	۲۹۲	۸۴	۲۸/۷۶

